

שבת בשבתו

בְּמִדְבָּר - פְּנִינִים

הפטרה:

"דְּבַר יְרֵמְיָהוּ בֶן זִלְקָיָהוּ"
{ ירמיהו א', א' }

כ' תמוז תשפ"ד \ גיליון 390

לרפואה שלמה

לידור בן אסנת.

מיטלי בת עליזה

טליה אסתר בת אלינור

רחלי בת הניה . רבקה בת ביתיה

ינן יהודא חי בן ורד רוזה

אפרים יהודא בן רייזל

אנט יעל בת עזיזה

יצחק בן פרלה

השבת אנו נקרא, על פנחס בן אלעזר, שהכה את זמרי בן סלוא, שהיה נשיא שבט שמעון, ואת כזבי בת צור, בתו של מלך מדיין, שחטאו יחד, ובזכותו נעצרה המגיפה בה מתו עשרים וארבעה אלף מבני ישראל, לאחר המגיפה ה' מצווה את משה רבנו לספור את עם ישראל, כל שבט בפני עצמו, כשבסופו של דבר, מספר העם היה, שש מאות אלף שבע מאות ושלושים. בפירוט שהתורה כותבת במניין השבטים, אנו רואים דבר מעניין, לבנימין היו עשרה בניס, כפי שנאמר בספר בראשית (פרק מ"ו פסוק כ"א) בני בנימין, בלע, ובכר, ואשבל, גרא, ונעמן, אחי, וראש, מופים, וחופים, וארד. לעומת זאת, לדן, היה רק בן אחד, ששמו היה "חושים" כמופיע בבראשית (מ"ו, כ'). לעומת זאת, בפרשה שלנו בסיכום המניין של השבטים, אנו רואים שלשבת בנימין היו 54.600 נפש, ואילו לשבת דן היו 64.400 נפש, הרי בפנינו, אף שלדן היה רק בן יחיד, ואילו לבנימין היו עשרה ילדים, בסופו של דבר, לדן היו בשבט 64.400 נפש, ואילו לבנימין היו בשבט רק 54.600 נפש. ללמדנו, שהברכה השרויה על האדם ובני ביתו, אינה תלויה במציאות הנראית לעין, אלא אך ורק בידי שמים, יכול אדם להיות עם ילד אחד, כמו דן, והברכה תשרה במעונו, לעומת אדם שיהיו לו עשרה ילדים כמו בנימין, ויזכה לברכה קטנה יותר. גם בפרנסה הדבר כן, אין הברכה השרויה בביתו של האדם תלויה בסכום המשכורת נטו הנכנסת לחשבון הבנק, אלא בברכה שהקדוש ברוך הוא נותן בביתו, יכול אדם להרוויח משכורת הנמוכה בהרבה מחברו, אך אצלו תשרה ברכת ה', ויהיה שמח בחלקו, יותר מחברו שמרוויח יותר, אך אין הברכה שרויה בביתו ואין הוא שמח בחלקו. על זה נאמר "ברכת ה' היא תעשירי". (משלי כ"ב). ועלינו לחנך עצמנו לכך, כי סוד ההצלחה והברכה של האדם לא תלויה בכוחו, אלא אך ורק בברכת ה' המלווה אותו, ולכן עלינו להתפלל לברכת ה' עלינו, ולא רק לעושר וכבוד בלבד, שהרי בלי ברכת ה' עלינו, אין זה שווה כלום, שכן מה שווה עושר רב ללא שלווה או בריאות טובה? וכפי שאמר שלמה המלך (משלי י"ז) טוב פת חרבה ושלווה בה, מבית מלא זבחי ריב. נלמד להיות מאושרים במה שיש לנו כשברכת ה' עלינו. **מסופר** על חוטב עצים עני, שהיה מתפרנס בדוחק והיה עמל לפרנסתו מבוקר עד ערב, ביער היה חוטב עצים, ומוכרם לפרנסתו. יום יום היה משכים מוקדם בבוקר, בחורף ובקיץ, בקור ובחום, לוקח פת לחם וקיתון מים, והולך ליער לעבודתו, כשבפיו תפילה, שיזכה יום אחד להיות עשיר גדול. והנה ביום אחד שהיה יום קיץ שרבי ביותר, ישב לנוח לאחר שעבד קשה ביותר, וכולו נוטף זיעה, ודמעות ירדו מעיניו, ופנה בתפילה לה', מתי אזכה להיות עשיר? תוך כדי בכיו, נרדם, ובחלומו הוא רואה מלאך מן השמים, שאומר לו, שמע ה' את תפילתך! מה אתה מבקש? אמר לו החוטב עצים, רצוני שכל מה שאגע בו יהיה זהב! חייך המלאך ואמר לו, תפילתך התקבלה! מרגע זה כול מה שתיגע יהפוך לזהב! שמח העני, ונגע בגרזן שלידו, מיד הפך הגרזן לזהב. נגע בגזע עץ שהכין, ומיד הפך לזהב. קפץ העני ואמר, אני אהיה העשיר הכי גדול בעולם! אין כמוני בכל הארץ! אהפוך הכול לזהב והכול שלי! תוך כדי שמחתו היה צמא למים, והנה רק נגע בנוד המים, הפך הוא לזהב, אך אוי ואבוי, כשהמים נגעו בשפתי, הפכו אף הם לזהב! בא לאכול את פרוסת הלחם שהכין, ואף הלחם, רק נגע בפיו, הפך הוא לזהב! הבין החוטב עצים את מצבו הקשה, ואמר לעצמו, מה שווה לי כל הזהב שבעולם אם איני יכול לאכול ולשתות? הרי שאמות בצמא וברעב! ומיד החל בוכה, ומבקש כי ישוב למצבו הקודם. תוך כדי בכיו, התעורר מחלומו, ומיד נגע בלחם, ונשאר לחם. בא לשתות מים, ונשאר מים. התפלל לה' ואמר, ריבונו של עולם! איני רוצה עושר, רצוני כפי שבקש יעקב אבינו "לחם לאכול ובגד ללבוש", שהרי "ברכת ה' היא תעשירי". **שבת שלום ומבורך.**

פתגם השבוע

"הרוצה להתעלות על הזולת.
אין לו לכרות בור לחברו.
כי אם להקים רמה לעצמו."
{ ר' ישראל מסלנאט }

זמני כניסת ויציאת השבת

רבינו	צאת	כניסת	
תם	שבת	השבת	
21:01	20:25	19:09	ירושלים
20:59	20:27	19:25	תל אביב
21:02	20:28	19:20	חיפה
20:59	20:25	19:25	באר שבע
20:52	20:20	19:10	אילת

” לומדי התורה ”

” אור החיים הקדוש ”

” בני יששכר למשפחתם תולע משפחת התולעי לפיה משפחת הפוני ” (פרק כ"ו)

’ פה של לומדי תורה דינם ככלי שרת בבית המקדש ’

כתב רבינו האור החיים הקדוש, וזה לשון קדשו: 'מצאתי לחסידי ישראל שכתבו כי פה של לומדי תורה, דינו ככלי שרת אשר ישרתו במ קודש, כי אין קדושה כקדושת התורה. ולזה אסור לדבר בו אפילו דברי חול, הגם שאין בהם דברים האסורים'. עד כאן לשון קודשו. כלומר: הפה הוא כלי שמשרתים באמצעותו את הקדוש ברוך הוא בתורה ובתפילה שהם דיבורי קודש, ולכן בזיון גדול הוא להשתמש בו לדיבורי חול, גם כשאינם דיבורים אסורים כלשון הרע וליצנות, אלא כל דיבור אסור. וכמו שדרשו חכמינו על הפסוק שאומרים בקריאת שמע 'ודברת בס' דווקא 'בס' ולא בדברים בטלים.

ובזה מפרש רבינו הקדוש, את הפסוק בפרשתנו 'בני יששכר למשפחתם תולע משפחת התולעי לפיה משפחת הפוני', שמי שרוצה להיות מבני יששכר שהם היו השבט של לומדי התורה, צריך לפנות ולנקות את הפה מדברים בטלים, וגם משאר תענוגי העולם.

ובלשון קדשו של רבינו הקדוש: 'שצריך לפנותו ממותרות המורגשות גם מהשחוק ומדברים בטלים כי הם מונעים קיום התורה באדם, והוא מה שרמז במאמר ליפוח' שהוא 'פה' העמל בתורה, 'משפחת הפוני', פירוש, צריך לפנות מפיו כל, חוץ מהגות בתורה. ובה נכללים 'במיעוט שיחה', 'במיעוט שחוק' 'במיעוט תענוגי' וכדומה להם שבענף המותרות. עד כאן לשון קודשו. ובספרו ראשון לציון, כותב רבינו הקדוש עדות נוראית על הספר 'אלשיך הקדוש', וזה לשון קודשו: 'סיפרו לי על חד בדרא [יחיד בדורן] הלא הוא הרב משה אלשיך ז"ל, כי באותו זמן שהיה מתעסק בצרכי הגוף למצוא טרף באותן שעות חיבר פירוש על התורה כולה, כי ידיו היו עסקניות ומחשבותיו חכמניות בתורה' רבינו מביא זאת להוכחה, שגם בשעה שמתעסקים במלאכה, עדיין הראש והמחשבה יכולים להיות שקועים בתורה.

על פי רעיון זה מפרש רבינו הקדוש את הפסוק בפרשת וילך 'כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו' שגם כשהגוף והידיים מתעסקים במלאכה, עדיין הפה והלב יכולים לעסוק בתורה.

הבית השלם

הרב שמעון שמש שליט"א – יועץ זוגי וחינוכי: 052-7162999

זוגיות בפרשת השבוע

הפרשה עוסקת בענייני הנחלה בארץ. ברצון השם יתברך, לכל שבט מגיע חבל ארץ, שטח בארץ כנען במקום כזה או אחר. שמחה רבה בקרב העם העומד לפני הכניסה לארץ ולנחול בה נחלה, דבר שנמנע ממש רבנו עצמו, עקב הכאת הסלע במקום הדיבור אליו. וכן נמנע מאהרון הכהן ומרים הנביאה אחותם. אבל שאר העם עומדים לקבל כל אחד חלק ונחלה בישראל. והיכן הנחלה? כמה שטח? מה טיב האדמה קרבתו לאיזה שטח ימי או נחלים? הכל לפי מספר הראשים של אותו שבט וגודלו במספר הנפשות. כל אחד חולם לקבל את הכי טוב, והכי הרבה! כל אחד יכול לחשב ולחשוב למה **דווקא לו** מגיע יותר, ובמקום ריאלי וטוב ביותר בארץ, ולא סתם בפריפריה... יתכן גם שיתחילו לדון **למה הוא** קיבל יותר **ולמה השני** קיבל שם, **והוא קיבל** קרוב לעבודה, **למה לאחיך הגדול** קנו בית ולנו בקושי עוזרים במשכנתא... למה לנו נתנו רק חצי דירה?! והתשובה היא: "**אך בגורל יחלק את הארץ**". הכל הולך על ידי הגורל, מה שנקבע לך משמיים זה מה שיגיע לך, לא פחות ולא יותר. הכרנו זוגות **שקיבלו הכל** בחתונה, אבל בנסיבות מסוימות נאלצו להיפרד מחלקם ולאבד הכל לקראת הפירוד חלילה או הוצאות בלתי צפויות. כמו שאצל שבט שמעון שהיה מן השבטים הגדולים בתחילה, אבל לפני הכניסה לארץ נתמעט השבט מאוד וקיבלו נחלה קטנה מכולם! שבט ראובן - הבכור מלאה אמנו, ביקשו וקבלו נחלה מעבר לירדן, ואילו **נחלתם בארץ ניתנה לשבט יוסף**, שהיה בכור מרחל! ולמה?! משום שראובן בזמנו **לפני מאות שנים** בלבד יצועי אביו! שום דבר לא נשאר בלי חשבון, ואף אדם לא מקבל מה שלא מוכן לו בשמים. וחוף מזה, היו גם זוגות שהשלימו בשמחה עם מה שקיבלו אם מעט ואם הרבה, הודו להוריהם מכל הלב ומתוך תחושה **שלא מגיע לנו כלום!** הכל חסד, הכל מתנה, הכל מעל ומעורר למצופה! היו שמחים בחלקם, וכמה שנים אחר כך קיבלו בונוס נוסף: ילדים טובים חכמים ומתוקים, מה שלא ניתן לשאר האחים וגיסיים... ידוע שלצלפחד בן חפר לא היו בנים שינחלו נחלה בארץ, אלא בנות. אבל בנות חכמניות ודרשניות שהפרשת הנחלות נאמרה דווקא על ידן! וזכו שמה שלא נאמר ישירות על ידי משה רבנו נאמר על ידן. מי היה חושב על כך, אבל קבלו נחלה! והייתה עוד בת בשבטים שקיבלה נחלה בארץ, בשונה משאר הבנות. קראו לה שרח בת אשר. היא לא הייתה בת אשר באמת אלא בת אשתו! וזכתה והאריכה ימים, בזכות שלפני מאות שנים בשרה ליעקב אבינו "עוד יוסף חי". להראות שמה שמגיע לך תקבל, ולא צריך לבוא בתלונות.

הלכות - ילקוט יוסף

הלכות תפילין

לרפואה שלמה . אמן.
קסם לאה היה בת אלה
להצלחת אשר בן
יהודית מלכה

עדות שקר בעצמו, מאחר ובמשך היום קורא קריאת שמע עם תפילין. ואף אם יודע שלא יהיו לו תפילין במשך היום מחמת אונס, אפילו הכי לא יבטל מצות קריאת שמע בשביל שקורא בלא תפילין.

מי שאין לו תפילין של רש"י, ויש לו תפילין של רבינו תם, ואם ימתין עד שיגיעו לידיו תפילין של רש"י, יעבור זמן תפלה, או שלא ימצא מנין אחר, יניח תפילין של ר"ת בלי ברכה, ויתפלל עם הצבור, וייתן בדעתו להשיג במשך היום תפילין של רש"י כדי להניחן [בברכה] ולקרוא בהם קריאת שמע.

מי שיש לו תפילין של יד של רש"י, ותפילין של ראש של רבינו תם, [או להיפך], ואינו יכול לשאול מחבירו תפילין של ראש של רש"י, יניחן, כדי שיוכל להתפלל עם הצבור עם תפילין, וייתן בדעתו במשך היום להשיג תפילין של ראש של רש"י, ולהניחם בברכת על מצות תפילין. ואם ממילא אין לפניו תפלה בצבור ויכול להמתין עד שישיג תפילין של ראש של רש"י ולא יעבור זמן תפלה, עדיף שימתין ויתפלל עם תפילין של ראש של רש"י.

כיון שמפורש בתורה טעמה של מצות תפילין, "למען תהיה תורת ה' בפיך, כי ביד חזקה הוציאך ה' ממצרים", הרי שלא תושג המטרה של מצוה זו בעשייתה בלא כוונה, ולכן יש לכוין בהנחתם לשם מצות תפילין, ושציוונו הקדוש ברוך הוא להניח ארבע פרשיות אלו שיש בהם יחוד שמו ויציאת מצרים, על הזרוע כנגד הלב, ועל הראש כנגד המוח, כדי שנוכח נסים ונפלאות שעשה עמנו שהם מורים על יחודו, ואשר לו הכח והממשלה בעליונים ובתחתונים לעשות בהם כרצונו, וישעבד להקדוש ברוך הוא הנשמה שהיא במוח, וגם הלב שהוא עיקר התאוות והמחשבות. ובזה יזכור הבורא וימעיט הנאותיו. ובדיעבד אם כיון רק לשם מצוה בלבד, יצא.

שמע עם התפילין. ומכל מקום אם יש לו עדיין קצת שהות לזמן קריאת שמע, עדיף שיניח תפילין תחלה, ואחר כך יקרא קריאת שמע, כיון שאומר הפסוק וקשרתם לאות על ידך והיו לטוטפות בין עיניך. אך אין זה חובה מן הדין. ולכן אם חושש שעל ידי שיניח תפילין ויקרא קריאת שמע יתאחר מלבוא לבית הכנסת, יכול לסמוך על דעת האחרונים שסוברים שכל שאינו עושה כן מחמת זלזול ופריקת עול מצות תפילין, וגם מניח תפילין אחר כך בו ביום, אין בזה משום מעיד עדות שקר בעצמו. מאחר שבדעתו לומר קריאת שמע אחר כך עם תפילין.

מי שאין לו תפילין עתה, ולפניו תפלה בצבור, ואם ימתין עד שיביאו לו תפילין לא ימצא מנין להתפלל בו, אם הוא רגיל לכוין בתפלתו מתחילתה ועד סופה, עדיף שימתין עד שיגיעו אליו התפילין אף שיצטרך להתפלל ביחידות. ובלבד שלא יעבור זמן תפלה. אבל אם אינו רגיל לכוין בתפלתו או שיש חשש שעל-ידי ההמתנה יעבור זמן תפלה, עדיף שיתפלל עם הצבור בלי תפילין, ויניח תפילין במשך היום כאשר יגיעו לידיו, ויחזור לקרוא עם התפילין קריאת שמע, כדי שלא יהיה מעיד עדות שקר בעצמו. ואמנם אם אין לו תפילין והצבור מתפללים, ויכול ליקח תפילין של אחר בהשאלה, מוטב להתפלל עם הצבור בתפילין של אחר, מלהמתין לתפילין שלו ולהתפלל ביחידות. ובלבד שהתפילין של ראש יהיו מונחים במקומן כדת.

מי שיש לו תפילין ומתפלל עם הצבור, אך הצבור מאחרים זמן קריאת שמע, יקדים לקרוא קריאת שמע ביחידות. וגם מי שאין לו תפילין ומתפלל עם הצבור מפני שאינו רגיל לכוין, ומניחן אחר כך במשך היום, אם חושש שיעבור זמן קריאת שמע יקרא קריאת שמע בלי תפילין, ואין לו לחשוש משום כל הקורא קריאת שמע בלי תפילין כאילו מעיד

אם יש לו תפילין של רש"י, ורוצה לקנות תפילין של רבינו תם במקום טלית, ואין לו אפשרות כספית לקנות גם טלית וגם תפילין דרבנו תם, יש לו להעדיף לקנות תפילין דרבנו תם, ויקח טלית בשאלה מאחרים, כשיכול להשיג טלית בכל יום בבית כנסת.

הרא"ש היה מסדר את ברכות השחר עד ברכת עוטר ישראל בתפארה, ואז מניח תפילין, ומברך עוטר ישראל בתפארה, שהרי התפילין נקראו פאר, שנאמר פארך חבוש עליך, ואחר שהניח תפילין סיים שאר הברכות. ויש שמניחים תפילין קודם ברכות השחר, וממשמשים בתפילין בעת ברכת עוטר ישראל בתפארה. ומנהגינו לפי האר"י ז"ל לברך בתחילה את כל ברכות השחר והתורה, ואחר כך מתעטפים בציצית ומניחים תפילין.

מי שיש בידו אפשרות לבוא לבית הכנסת מעשרה ראשונים, ואם יתעטף בטלית ויניח תפילין בביתו לא יוכל להיות מעשרה ראשונים, עדיף לבוא לבית הכנסת מעוטר בטלית ותפילין, מאשר להיות מעשרה ראשונים.

צריך שיהיו התפילין עליו בשעה שקורא קריאת שמע ומתפלל. ולכתחילה יניחן קודם פרשת העקדה, כדי שיהיו עליו גם בשעת קריאת שמע דקורבנות. אמנם מעיקר הדין מותר לקרוא פסוק שמע דקורבנות בלי תפילין.

המתאחרים לקום בבוקר, וממהרים לקרוא קריאת שמע בלא תפילין, מחשש שיעבור זמן קריאת שמע, יכולים לעשות כן, ואין בזה משום כל הקורא קריאת שמע בלי תפילין כאילו מעיד עדות שקר בעצמו, אחר שבדעתו להניח תפילין אחר כך. ובלבד שיהיה בדעתו לקרוא שוב לאחר זמן קריאת

הגאון רבי אברהם חיים נאה זצוק"ל

רקע היחס למדינה ומוסדותיה, צידד בעמדת אגודת ישראל, היה ביו תומכיה החשובים ופעל רבות למען המפלגה. היה חבר בוועד הרבנים שלה, ואף נאם עבורה בכנסי בחירות. היה בין מקימי ועד הכשרות של אגודת ישראל. בתקופה מאוחרת יותר השתתף בישיבת מועצת גדולי התורה. בשנת ה'תרפ"ד התעורר בארץ ישראל פולמוס נרחב סביב חליבת פרות בשבת. חלק מרבני הארץ נטו להיתר באופנים שונים ואחרים פסקו לאיסור. הרב נאה התנגד מאוד להיתר ופרסם קונטרס רחב שבו בירר את האיסור לדעתו. **חיבוריו** הדבר שהקנה לו את פרסומו הגדול הוא שיטתו ההלכתית בעניין מידות ושיעורי תורה. הרב נאה בירר שיטה מצמצמת בעניינים אלו, והוכיח אותה עם ראיות מדברי הראשונים והאחרונים. ויכוחו היה בעיקר עם הרב אברהם ישעיה קרליץ 'החזון איש', שהחמיר והגדיל את השיעורים. בקרב הציבור נהוג בעיקר כשיטת הרב נאה, שהסכימו לדבריו גדולי דורו והדורות שאחריו. **למרות מחלוקתו החריפה עמו בענייני מידות ושיעורים, כיבד 'החזון איש' עד מאוד את הרב נאה, והייתה ביניהם הערכה הדדית כפי שמשתקף ממכתביהם זה לזה. כשביקר הרב נאה אצל החזון איש בבני ברק ליווה אותו בסיום ביקורו מביטו עד לרחוב, מחווה שלא הייתה מצויה אצלו. לעומת זאת, עם גיסו של 'החזון איש', הרב יעקב ישראל קנייבסקי, היו חילוקי דעות והם תקפו זה את זה בחיבוריהם ובעל פה. אחד מעיסוקיו התורניים המרכזים היה בדברי רבי שניאור זלמן מלאדי בשולחן ערוך הרב ובפסקיו בסידור תורה אור, אותם ידע על בורים, ונחשב לאחד המומחים הגדולים בתורתו. במהלך השנים פרסם כמה חיבורים העוסקים בדבריו. ספר קונטרס החליבה - אודות חליבת פרות בשבת. ערך את לוח כולל חב"ד - לוח שנה שמשולבים בו הלכות ומנהגים לפי סדר ימות השנה. הלוח פופולרי בקרב חסידי חב"ד. הוציא לאור חיבור בשם דברי צדק - על סיפור המחלוקת בין רבי יחזקאל לנדא עם רבי יעקב שמשון משיפיטובקה אודות ספרו של רבי יעקב יוסף מפולנאה. ובסופו צירף ביאור על מדרש רבה קהלת. במשך השנים פרסם מפעם לפעם טור הלכתי ביומון החרדי המודיע בשם "הערות למעשה", שבו דן בעניינים הלכתיים שבחיי היומיום, בין השאר, בהלכות שמיטה. נותרו ממנו כתבים רבים השמורים אצל בני המשפחה, ומכחים לאור הדפוס. **צאצאיו** לרב נאה היו תשעה בנים ובנות. בנו שניאור זלמן דובער נרצח באזור שער הגיא בגיל 8, במאורעות תרצ"ו - תרצ"ט. הרצח אירע בחזרת משפחת נאה מחתונת אחיהם, ברוך, שנערכה יומיים קודם בטבריה. שתי בנותיו נפצעו באותו אירוע. חלק מנכדיו וניניו (בעיקר אלו המשתייכים לחסידות חב"ד) הקימו ארגון "איגוד צאצאי הגרא"ח נאה ז"ל", הפועל בדרכים שונות, לאגד את הצאצאים, ולשמר את זכרו של הסבא הדגול. נפטר בפתאומיות ביום כ' בתמוז של שנת תשי"ד לאחר שלקה בלב, הובא לקבורה בהר המנוחות.**

תולדותיו נולד ב"ג אייר תר"ן בחברון למוסיא והרב מנחם מנדל שהיה מראשי חסידי חב"ד בארץ ישראל. בגיל 11 נכנס ללמוד בישיבת "מגן אבות" בחברון שהוקמה על ידי רבי חיים חזקיהו מדיני והייתה בראשותו של רבי מנחם מנדל. בעודו בן 12 שנים בלבד נבחן על פה על מסכתות יבמות, חולין ונדה עם פירושי התוספות. בשנת ה'תרס"ה עברה משפחת נאה לגור בירושלים, ומאז למד אברהם חיים בישיבת "אוהל משה" ואחר כך בישיבת תורת חיים בירושלים שבין החומות. אברהם חיים נסמך להוראה על ידי רבי יצחק ירוחם דיסקין ורבי יעקב אורנשטיין ורבי יצחק וינגרד. בהיותו בן 15 בלבד התחתן (כמנהג הימים ההם בירושלים) עם דבורה, בתו של שאול יצחק פניגשטיין. בסביבות שנת ה'תר"ע נסע ללובביץ' לאדמו"ר הרש"ב מחב"ד, וזה בקשו שימש ראש ישיבה שם, אך עקב התנגדות אביו לא יצא הדבר אל הפועל. בשנת ה'תרע"א, בעודו בן 21, עזב את ארץ ישראל על מנת לאסוף כספים לטובת עניי ארץ ישראל והגיע אל בוכרה הרחוקה בקרב יהודי בוכרה, בעיקר בעיר סמרקנד לימד תורה את העם. כששהה שם, חיבר סיכום מפורט בשפה הבודקית של הלכות תפילין בשם "חנוך לנער" עבור הנערים הבאים לכלל מצוות. בבוכרה כונה שמו אברהם חיים מנדלוב נאה והוא לבש את הבגדים המיוחדים ליהודי בוכרה. לאחר שנתיים של פעילות מאומצת ופורייה שב לארץ ישראל. למזלו הרע פרצה אז מלחמת העולם הראשונה ועובדת היותו נתין זר (אזרח רוסי) כללה אותו בין המגורשים למצרים שם הגיע לאלכסנדריה. אברהם חיים לא נשבר ברוחו בגלותו, והקים שם את "ישיבת ארץ ישראל" בה למדו כ-200 בחורים ואברכים מהגולים למצרים, ואף חיבר חיבור בשם "שנות חיים" העוסק בהלכות שימושיות שגם תורגם לערבית לצורך יהודי מצרים. בתום המלחמה חזר אברהם חיים לירושלים, והתמנה לספרא דדיינא (סופר) בבית הדין של העדה החרדית בירושלים. מכאן ואילך היה שקוע בחיבוריו ובהדפסת ספריו הרבים. שימש כרבה של שכונת הבוכרים בירושלים בה התגורר, והיה אהוב ונערץ על תושביה. התאלמן מאשתו בשנת ה'תרצ"ח. **פעילותו הציבורית** היה מראשי כולל חב"ד וממקימי ישיבת תורת אמת של חסידות חב"ד. היה מקושר לשלושת האדמו"רים האחרונים של חב"ד. ליווה את האדמו"ר הריי"צ בביקורו בארץ ישראל בשנת תרפ"ט, ואף ליווה אותו בפגישתו עם הרב הראשי הראי"ה קוק. היה פעיל בהנהגת היהדות החרדית בארץ ישראל, ובין השאר השתתף בפגישה של רבי יוסף חיים זוננפלד ואחרים עם האמיר עבדאללה (לימים המלך עבדאללה הראשון מירדן) בירדן, אותה יזם יעקב ישראל דה האן בה הגישו לו תזכיר ובו הם מצהירים שאגודת ישראל היא גוף בפני עצמו המייצג יהודים רבים ברחבי העולם, ואינו כפוף להסתדרות הציונית, ולכן יש לקבל ממנו חוות דעת נפרדות בשאלות העומדות על הפרק, ומביעים את רצונם של היהודים בשלום, ובשיתוף פעולה בין כל התושבים לבניין הארץ. בעת הפילוג בין אגודת ישראל לבין העדה החרדית הירושלמית על

ניתן לקבל את העלון במייל. נא לשלוח בקשה למייל: Asher7171@walla.com

הצעות והארות יתקבלו בשמחה. אשר ביטון - רב משמר הגבול - ירושלים. 0524090556